

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Ref. 43 Pž-405/2017-2

Republika Hrvatska
TRGOVAČKI SUD U SPLITU
S P L I T

IZ RUKA

Prislo poštom

13-02-2017

Priloga za poštu obično-prop. 0-0- 20
POSILA 11
Broj prijave 11-000000
Tiskovna 11-000000

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Lidije Tomljenović, predsjednika vijeća, Marine Veljak, suca izvjestitelja i Kristine Saganić, člana vijeća, u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom ŽELJEZARA SPLIT d.d. u stečaju, OIB 96423434291, Kaštel Sućurac, Cesta dr. Franje Tuđmana b.b., odlučujući o žalbi razlučnog vjerovnika OTP BANKA HRVATSKA d.d., OIB 52508873833, Zadar, Domovinskog rata 3, protiv dijela rješenja Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj St-114/11 od 27. prosinca 2016., u sjednici vijeća održanoj 24. siječnja 2017.

r i j e š i o j e

Ukida se rješenje Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj St-114/11 od 27. prosinca 2016. u točki 1. a) izreke i predmet vraća tom sudu na ponovan postupak.

Obrazloženje

Rješenjem Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj St-114/11 od 27. prosinca 2016. u točki 1. izreke određeno je namirenje novčane tražbine razlučnog vjerovnika OTP banke d.d. (prijašnje tvrtke: NOVA BANKA, d.d.), Zadar, iz unovčene stečajne mase dužnika, nekretnina – upisanih u zemljišne knjige Općinskog suda u Splitu, Zemljišnoknjižni odjel Split, Katastarska općina: Split, označenih kao: a) kat. čest. zem. 3294/1, NEPLODNO, ZGRADA, ZGRADA, površine 9858 m2, NEPLODNO 9282 m2, ZGRADA 40 m2 i ZGRADA 536 M2, Broj ZK uloška 15323, b) kat. čest. zem. 3294/4, ZGRADA, površine 2012 m2, Broj ZK uloška 13909, c) kat. čest. zem. 3294/5, ZGRADA, površine 1346 m2, Broj ZK uloška 13909 i d) kat. čest. zem. 3294/6, TS - ZGRADA, površine 37 m2, Broj ZK uloška 13909, stvarno i zemljišnoknjižno vlasništvo stečajnog dužnika, koje su javnim nadmetanjem koje je održano u stečajnom postupku na ročištu kod Trgovačkog suda u Splitu 23. lipnja 2016. unovčene za cijenu od 4.805.000,00 kn, a na kojima je imala založno pravo OTP banka d.d. kao prvi razlučni vjerovnik po redu stjecanja i koja se u tom stečajnom postupku pojavljuje kao razlučni vjerovnik radi namirenja novčane tražbine koja na dan

održavanja ročišta 23. prosinca 2016. iznosi 18.515.062,83 kn, tako što se raspoloživi iznos kupovnine od 4.805.000,00 kn raspodjeljuje kako slijedi:

a) iznos od 1.648.286,00 kn zadržava se u stečajnoj masi Dužnika na ime troškova utvrđivanja tražbine i troškova unovčenja, sukladno članku 170. u vezi s člankom 164.a Stečajnog zakona,

b) OTP banci d.d. na ime namirenja razlučnog prava obračunatog na dan 23. prosinca 2016. u iznosu od 18.515.062,83 kn isplaćuje se preostali iznos od 3.156.714,00 kn.

U točki 2. izreke utvrđuje se da za namirenje preostalog iznosa razlučnog prava navedenoga razlučnog vjerovnika, do obračunatog iznosa od 18.515.062,83 kn više nema raspoložive unovčene stečajne mase-kupovnine za namirenje iz iste ove nekretnine pa se odbija njegov zahtjev za namirenje razlučnog prava iz iste ove nekretnine u preostalom dijelu, u točki 3. određeno je da će se isplata navedenog iznosa razlučnom vjerovniku iz unovčene nekretnine izvršiti nakon pravomoćnosti rješenja, a u točki 4. odbijen je prijedlog razlučnog vjerovnika CENTAR ZA RESTRUKTURIRANJE i PRODAJU iz Zagreba, OIB 38083028711, kao pravnog sljednika AGENCIJE ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM iz Zagreba, na temelju članka 25. Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 94/13), koja je bila pravni sljednik HRVATSKOG FONDA ZA PRIVATIZACIJU iz Zagreba, na temelju odredbe članka 58. Zakona o upravljanju državnom imovinom („Narodne novine“ broj 145/10), za namirenje razlučnog prava u iznosu od: 1.340.039,27 + 1.326.953,28 kn.

Protiv tog rješenja žalbu je pravodobno izjavila OTP banka Hrvatska d.d. kao razlučni vjerovnik pobijajući ga u točki 1.a) izreke odnosno u dijelu kojim se na ime troškova utvrđivanja tražbine i troškova unovčenja u stečajnoj masi Dužnika zadržava iznos od 1.648.286,00 kn. Žalitelj izričito navodi da ne osporava činjenicu da iznad iznosa od 4.805.000,00 kn kupovnine pa do obračunatog iznosa njegove ukupne tražbine od 18.515.062,83 kn više nema raspoložive stečajne mase za namirenje, ali osporava zadržani iznos u stečajnoj masi na ime troškova utvrđenja i unovčenja od 1.648.286,00 kn. Ukazuje na to da su u obrazloženju pobijanog rješenja kao troškovi unovčenja predmetnih nekretnina navedene obveze stečajnog dužnika koje predstavljaju obveze stečajne mase koje se namiruju nakon namirenja razlučnog vjerovnika, odnosno da je točkom 1.a) pobijanog rješenja stečajni sud neosnovano pristupio namirenju obveza stečajne mase i to prije nego se namirila tražbina razlučnog vjerovnika pa rješenje u tom dijelu smatra nezakonitim. Vjerovnik stečajne mase je vjerovnik koji prema stečajnom dužniku ima tražbinu po osnovi troškova stečajnog postupka i ostalih tražbina stečajne mase. On se iz stečajne mase namiruje prioritarno, ali tek nakon namirenja razlučnog vjerovnika, jer se ti troškovi odnosno obveze odnose na obveze odnosno dugove koje je načinio stečajni dužnik nakon otvaranja stečajnog postupka. Žalitelj naglašava da on, nakon otvaranja stečajnog postupka, nije dao odobrenje za zapošljavanje radnika na obavljanju bilo kakvih poslova pa tako ni za čuvanje imovine na kojoj on ima zasnovano razlučno pravo, niti za angažiranje zaštitarske službe koja bi to čuvanje obavljala noću, pa su u konkretnom slučaju radnici očito bili zaposleni bez njegovog znanja i odobrenja, vjerojatno sukladno članku 120. stavak 5. Stečajnog zakona, uz odobrenje stečajnog suca, radi dovršetka započetih poslova i otklanjanja eventualne štete, pa se ovdje radi o plaćama i drugim primanjima radnika koja su nastala nakon otvaranja stečajnog postupka koja se namiruju kao obveze stečajne mase prema odredbi članka 120. stavak 7. Stečajnog zakona, i to kao ostale obveze stečajne mase opisane u članku 87. Stečajnog zakona, koje je stečajni upravitelj i namirivao onako kako su dospijevale te ih je i tretirao kao obveze stečajne mase. Tvrdi i da se

ne mogu svi troškovi koji terete stečajnu masu tretirati kao troškovi unovčenja nekretnine na kojoj postoji razlučno pravo jer bi se moglo dogoditi da ti troškovi budu tako veliki da se razlučni vjerovnik ne bi imao od čega naplatiti. Smatra da nema nikakvog logičkog opravdanja za trošak u prikazanim iznosima kao i da su metalne konstrukcije, viseći grijači i slično koji su se po obrazloženju stečajnog upravitelja čuvali od krađe i oštećenja tržišno bezvrijedna imovina te da stoga čuvanje nije doprinijelo većoj vrijednosti predmeta razlučnog prava, odnosno, odnosno da bi cijena nekretnina na kojima postoji razlučno pravo koja je postignuta na dražbi bila ista i bez navedenih troškova. Posebno naglašava da uz to nije poznato ni na temelju kojih kriterija je utvrđen broj zaposlenih radnika i zaštitara i cijena za koju su zaštitari obavljali svoje usluge. Neosnovanim smatra i stav suda da je angažiranjem zaštitara i zapošljavanjem radnika spriječena veća šteta do koje bi došlo da je netko bespravno zaposleo predmetne nekretnine, jer po mišljenju žalitelja iseljavanje sudskim putem ne bi proizvelo tako velike troškove kako ih je obračunao sud u točki 1.a) izreke pobijanog rješenja. Žalitelj analizira i tablicu 2. Stečajnog upravitelja koja prikazuje direktne troškove u dijelu gdje su razdvojeni bruto plaća i doprinosi na plaću pa su navedeni iznosi zbrojeni. Kako bruto plaća u sebi uključuje i doprinose nije bilo mjesta zbrajanju, a u konačnici je zbog toga ostalo nejasno koju je plaću stečajni upravitelj zaračunao kao trošak. Ovo pogotovo u odnosu na tablicu od 16. svibnja 2016. gdje je pod stavkom 1. navedeno „plaća radnika na čuvanju“, dakle bez „bruto“, a pod stavkom 2. „doprinosi na plaću“. Dodaje, iako to nema veze s ovim postupkom, i da nije točno da se OTP banka d.d. nije nikad protivila diobi ukazujući da je prilikom diobe kupovnine ostvarene prodajom nekretnine označene kao k.č. 3294 k.o. Split (kupovina u iznosu od 800.000,00 kn) kao razlučni vjerovnik izjavila prigovor za iznos troškova unovčenja koji premašuje paušalni iznos od 5%, te predlaže pobijano rješenje preinačiti i cjelokupni iznos kupovnine isplatiti žalitelju.

U odgovoru na žalbu stečajni dužnik je naveo da su neosnovani žalbeni navodi koji se odnose na troškove utvrđivanja istovjetnosti predmeta i prava na tom predmetu, budući da je člankom 170. stavak 1. Stečajnog zakona propisano da se ti troškovi određuju u iznosu od 5% od utška, ali će se odrediti u stvarnoj visini ako su stvarno nastali troškovi i ostale obveze stečajne mase znatno viši ili niži. Predlaže odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsko rješenje.

Žalba je osnovana.

Ispitavši pobijano rješenje na temelju odredbe članka 365. stavak 2. u vezi s člankom 381. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07-Odluka USRH, 84/08, 123/08-ispravak, 57/11, 25/13 i 89/14; dalje: ZPP) u vezi s člankom 6. Stečajnog zakona („Narodne novine“ poslovni broj 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12, 71/15; dalje: SZ) u granicama žalbenih razloga, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točke 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava (članak 356. ZPP-a), ovaj sud je utvrdio da je učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točka 11. ZPP-a jer rješenje u pobijanom dijelu ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati.

U obrazloženju, u odnosu na pobijani dio rješenja, sud navodi da je stečajni upravitelj u podnescima od 15. studenog i od 22. prosinca 2016. predložio iz ostvarene kupovnine koja iznosi 4.805.000,00 kn u stečajnu masu dužnika prethodno izdvojiti iznos od ukupno

1.648.286,00 kn, a preostalim iznosom kupovnine namiriti razlučnog vjerovnika koji je prvi u redoslijedu namirenja. Prigovor OTP banke d.d. istaknut na ročištu za namirenje razlučnih vjerovnika 23. prosinca 2016. na iznos troškova u visini od 1.648.286,00 kn koje prema prijedlogu stečajnog upravitelja treba izdvojiti iz ostvarene kupovnine u korist stečajne mase dužnika prvostupanjski sud je ocijenio neutemeljenim, navodeći da u cijelosti prihvaća izračun stečajnog upravitelja, koji je troškove izračunao kao direktne troškove i to u razmjernom dijelu od 56,24% u odnosu na sveukupne direktne troškove preostalih nekretnina dužnika u pogonu Mostine u ukupnom iznosu od 2.396.340,43 kn te kao dio indirektnih troškova u visini od 5,07% u odnosu na sveukupne indirektno troškove koji terete pogon Mostine, koji obuhvaćaju troškove osiguranja stečajnog upravitelja u ukupnom iznosu od 590.029,00 kn i bruto nagradu stečajnog upravitelja u ukupnom iznosu od 600.000,00 kn, sve navedeno za razdoblje od 01. siječnja 2012. do 15. rujna 2016., uz napomenu da je isti sistem obračuna stečajni upravitelj koristio i u obračunima kod dotadašnjih namirenja OTP banke d.d. kojima ona nikada nije ništa prigovarala. U obrazloženju se navodi i da je stečajni upravitelj izjavio da su troškovi radnika (svi troškovi, plaće, doprinosi i putni troškovi) te čuvanje imovine – objekta razlučnog prava bili nužno potrebni sve do prodaje, kako bi se objekt razlučnog prava sačuvao od oštećenja, opterećenja kao i bespravnog zauzimanja. Troškovi radnika zaposlenih u stečaju radi čuvanja imovine, čije zapošljavanje je odobrio stečajni sud, jesu obveze stečajne mase pa je i razlučni vjerovnik dužan sudjelovati u razmjernom namirenju i tih obveza stečajne mase iz kupovnine ostvarene prodajom objekta razlučnog prava.

Odredbom članka 169. stavak 1. SZ-a određeno je da će se, nakon što stečajni upravitelj unovči pokretnu stvar ili tražbinu, iz utrška u stečajnu masu prije svega unijeti iznos potreban za naknadu troškova utvrđivanja tražbine ili unovčenja. Iz preostalog će se iznosa bez odlaganja namiriti stečajni vjerovnik.

Prema odredbi članka 170. SZ-a, troškovi utvrđivanja tražbine, koji obuhvaćaju troškove utvrđivanja istovjetnosti predmeta i prava na tom predmetu, određuju se paušalno u iznosu od 5% od utrška. Troškovi unovčenja utvrđuju se u iznosu od 5% od utrška, a ako su stvarno nastali troškovi znatno viši ili niži, odredit će se u stvarnoj visini. Ako je zbog unovčenja stečajna masa opterećena porezom, iznos tog poreza pridodaje se troškovima unovčenja.

Prema pravnom shvaćanju sudskog odjela Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Su-35/08 od 19. lipnja 2008. troškovi unovčenja stvari na kojima postoji razlučno pravo iz članka 164. SZ-a u smislu odredbe članka 170. stavak 2. tog Zakona, osim troškova koji su u vezi s prodajom (procjena nekretnine, oglas o prodaji i sl.), su i svi drugi troškovi koji izravno terete prodanu stvar. Troškovi koji nisu u izravnoj vezi s unovčenjem stvari na kojima postoji razlučno pravo, ali su kao opći troškovi nastali radi cjelokupne stečajne mase, namiruju se iz cijene postignute prodajom stvari razmjerno vrijednosti stvari na kojoj postoji razlučno pravo u odnosu na ostalu stečajnu masu i namiruju se u okviru troškova unovčenja stvari iz članka 164.a SZ-a.

U skladu s tim pravnim shvaćanjem, za pravilan obračun troškova unovčenja treba utvrditi koji troškovi izravno terete prodanu stvar, a koji su kao opći troškovi nastali radi cjelokupne stečajne mase, pa te troškove obračunati razmjerno vrijednosti stvari na kojoj postoji razlučno pravo u odnosu na ostalu stečajnu masu.

U ovom slučaju prvostupanjski sud je direktne troškove prihvatio u razmjernom dijelu od 56,24% u odnosu na sveukupne direktne troškove, što je u skladu s navedenim. Također, neosnovano žalitelj smatra da je za zapošljavanje radnika na čuvanju predmetnih nekretnina potrebna njegova suglasnost ili odobrenje. Ukoliko je smatrao da čuvanje nije adekvatno organizirano, mogao je tu obvezu sam preuzeti.

Međutim, razlučni vjerovnik u žalbi osporava i činjenicu da je čuvanje bilo nužno.

Samo općenito pozivanje suda u obrazloženju svoje odluke na izvješće stečajnog upravitelja, bez navođenja koje se činjenice i iz kojih razloga smatraju utvrđenima, ne može nadomjestiti razloge o odlučnim činjenicama.

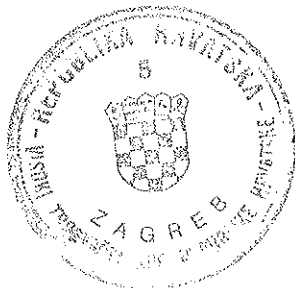
Kako iz obrazloženja pobijanog rješenja nije moguće utvrditi o kakvim se konkretno nekretninama radi, ni zbog čega je postojala takva opasnost od njihovog oštećenja, opterećenja i bespravnog zauzimanja da za njihovo čuvanje trebalo angažirati i zaštitarsku službu i zaposliti radnike (čiji broj se u pobijanom rješenju ni ne spominje), a nije moguće utvrditi čiji je i na što se odnosi putni trošak koji je sastavni dio troškova opisanih u članku 170. stavak 1. SZ-a, te kako se, u pogledu nagrade za rad stečajnog upravitelja, koja također ulazi u iznos pobijanih troškova, iz dijela dostavljenog spisa predmetnog stečajnog postupka ne može utvrditi je li stečajni sudac nagradu odredio posebnim rješenjem kako je to propisano odredbom članka 29. SZ-a ni je li to rješenje postalo pravomoćno, pobijano rješenje ima niz nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, čime je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točka 11. ZPP-a.

Slijedom iznijetog, valjalo je na temelju odredbe članka 380. točke 3. ZPP-a, a u vezi s člankom 6. stavkom 1. SZ-a, žalbu uvažiti, a predmetno rješenje u pobijanom dijelu i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovan postupak.

U nastavku postupka prvostupanjski će pravilnom primjenom odredaba članka 338. stavak 4. ZPP-a i članka 170. Stečajnog zakona utvrditi odlučne činjenice na koje mu je ukazano i donijeti novu, zakonitu i pravilno obrazloženu odluku.

U Zagrebu 24. siječnja 2017.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
LIDIJA TOMLJENović, v.r.

Za točnost otpavka
ovlašteni službenik
U. Z. B. Vragić
BRANKICA CURMAN